

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Догляд за хворими (практика)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет післядипломної медичної освіти. Кафедра сімейної медицини з курсом дерматовенерології
Розробник(и)	Бокова Світлана Іванівна, Орловський Віктор Феліксович, Сміян Олександр Іванович, Горбась Вікторія Анатоліївна, Дужий Ігор Дмитрович, П'ятикоп Геннадій Іванович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр	протягом 3-го семестру
Обсяг	Після затвердження стандарту обсяг становить 4 кредити ЄКТС, 120 годин, з яких 30 годин становить контактна робота з викладачем (практичні заняття – 30 год), 90 годин становить самостійна робота. Вид контролю – диференційований залік. Кількість модулів – 3: терапевтичного, педіатричного та хірургічного профілю
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Медицина"
Передумови	Знання з анатомії людини, гістології, цитології, ембріології, латинської мови та медичної термінології, медичної біології, медичної та біологічної фізики, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, фізіології, мікробіології, вірусології та імунології, медичної інформатики, інтегрованого курсу з фундаментальних дисциплін
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

Опанування основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри на основі знань з фундаментальних дисциплін із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

4. Зміст освітнього компонента

Основна увага приділяється вивченню гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу і застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, а також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах.

Модуль 1. «Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю». Тема 1. Структура ЛПЗ, особливості організації їх роботи. Організація роботи відділення. Обсяг роботи молодшого медичного персоналу. Тема 2. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Організація роботи приймального відділення. Огляд на педикульоз. Тема 3. Санітарна обробка. Особиста гігієна персоналу та пацієнтів. Гігієнічні ті лікувальні ванни. Профілактика пролежнів, причини, типова локалізація, профілактика, класифікація та догляд залежно від ступеня тяжкості процесу та локалізації. Тема 4. Організація харчування в лікарні. Правила видачі їжі у відділенні. Санітарні вимоги до харчоблоку, буфету, їдальні. Лікувальні столи, характеристика. Модуль 2. «Догляд за хірургічними хворими». Тема 1. Структура та функції приймального відділення. Санітарна обробка, транспортування хворих до хірургічного відділення. Значення, цілі та особливості загального догляду за хірургічними хворими. Етика і деонтологія в догляді за хворими. Тема 2. Антисептика. Санітарно-гігієнічний режим хірургічного відділення. Санітарно-гігієнічний режим в операційному блоці. Догляд за хворими в перев'язувальній. Санітарно-гігієнічний режим перев'язувальної. Тема 3. Догляд за хворими перед операцією. Підготовка хворих до операції. Тема 4. Догляд за хворими в ранньому періоді після операцій. Харчування хворих в післяопераційному періоді. Особливості догляду за хірургічними хворими похилого та старечого віку, за хворими в критичному та агональному стані. Модуль 3. «Роль догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Структура і функції педіатричного стаціонару та поліклініки». Тема 1. Основи деонтології при роботі в педіатричному стаціонарі. Основні функціональні обов'язки молодшого медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях педіатричного профілю. Тема 2. Структура та функції педіатричного стаціонару. Особливості санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму в педіатричному стаціонарі. Функції приймального відділення дитячої лікарні. Антропометричні дослідження дітей різного віку та особливості їх проведення. Особливості визначення пульсу, артеріального тиску та показників дихання у дитини. Тема 3. Особиста гігієна дітей та персоналу дитячої лікарні. Особиста гігієна дітей залежно від статі та віку в стаціонарі дитячої лікарні. Харчування дітей в лікарні. Годування дітей раннього віку і хворих у важкому стані. Організація харчування дітей першого року життя та дітей старшого віку. Основні заходи догляду за хворими дітьми в стаціонарі дитячої лікарні. Тема 4. Особливості догляду за дітьми з різною патологією. Введення лікарських засобів. Особливості проведення найпростіших реанімаційних заходів у дітей.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
РН2	Застосовувати знання у практичних ситуаціях.
РН3	Знати та розуміти предметну галузь та розуміти професійну діяльність.

PH4	Адаптуватися та діяти в новій ситуації.
PH5	Приймати обґрунтовані рішення.
PH6	Працювати в команді.
PH7	Взаємодіяти міжособистісно.
PH8	Наполегливо працювати над поставленими завданнями і взятими обов'язками.
PH9	Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
PH10	Збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
PH11	Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПР4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПР19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.

7. Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Самонавчання
НД3	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами

НД4	Робота у відділеннях стаціонару в обов'язки обов'язків молодшої медичної сестри
НД5	Вирішення питань тест-контролю
НД6	Розв'язання ситуаційних задач
НД7	Електронне навчання із застосуванням платформ СумДУ Mix learning, Lectur.ED та платформ Google Meet, Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram
НД8	Відпрацювання практичних навичок (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця) на фантомі в симуляційному центрі
НД9	Відпрацювання практичних навичок (антропометричні вимірювання, сповивання, закрапування крапель у вуха та ніс, туалет очей, вух, порожнини рота, годування, підмивання) на фантомі дитини

8. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

МН1	Рольова гра
МН2	Навчальна дискусія / дебати
МН3	Мозковий штурм
МН4	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання
МН5	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН6	Робота у відділеннях стаціонару

Застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL) сприяє розвитку фахових здібностей у підготовці практикоорієнтованих спеціалістів. Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних soft skills: ЗК 1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФ01	Обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики
МФ02	Опитування та настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФ03	Самостійне виконання студентами ситуаційних задач на практичних заняттях та їх обговорення
МФ04	Перевірка та оцінювання письмових завдань
МФ05	Тестування

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МС01	Оцінювання письмових робіт, опитування, ситуаційних задач, тестування
МС02	Підсумковий контроль: диференційований залік

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

3 семестр		200 балів
МС01. Оцінювання письмових робіт, опитування, ситуаційних задач, тестування		120
	Демонстрація практичних навичок	72
	Оцінювання письмових робіт, опитування, ситуаційних задач, тестування	48
МС02. Підсумковий контроль: диференційований залік		80
	Ситуаційне завдання	2
	Демонстрація практичних навичок	48
	Тестування	30

За кожне заняття студент може отримати наступну кількість балів: 10 балів – «5», 8 - «4», 6 - «3» (оцінка виставляється за традиційною 4-бальною шкалою). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом семестру - 120. Студент допускається до підсумкового контролю, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів (по 24 бали з кожного змістового модулю, з яких 14,4 бали (60%) – демонстрація практичних навичок, 4,8 балів (20%) – тестування, 4,8 балів (20%) – вирішення ситуаційних задач. За підсумковий контроль студент може максимально отримати - 80 балів. Форма проведення підсумкового контролю включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Оцінка за практичні навички: «5» - 48 балів, «4» - 38,4 бали, «3» - 28,8 балів. Оцінка за теоретичну підготовку складається з тестування – «5» - 30 балів, «4» - 24 бали, «3» - 18 балів і ситуаційного завдання - 2 бали - завдання вирішено вірно без помилок, 1 бал - студент допустив помилки у вирішенні, але загальний результат вірний, 0 балів - студент не вирішив завдання. Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів. Загальну оцінку навчальної діяльності студент отримує після успішного завершення всіх трьох змістових модулів на основі контролю теоретичних знань, практичних навичок і вмінь. Максимальна кількість балів за практику не може перевищувати 200 балів. У випадку незадовільного результату студент має право двічі перескласти

диференційований залік. У разі введення карантинних обмежень заняття проводяться дистанційно із застосуванням навчальних платформ СумДУ Mix learning, Lectur.ED і платформ Google Meet, Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram.

10. Ресурсне забезпечення

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери
ЗН4	Комп'ютерні системи та мережі
ЗН5	Мультимедійне оснащення
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН7	Симуляційний центр (фантом пацієнта для відпрацювання навичок штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця)
ЗН8	Симуляційний центр (фантом ляльки для відпрацювання навичок по догляду за тяжкохворими дітьми, для відпрацювання техніки підмивання, купання дітей, сповивання)
ЗН9	Медичне обладнання (лотки, пінцети, роторозширювач, язикотримач, столи медичні, напольні та настільні ваги, ростомір горизонтальний і вертикальний, сантиметрова стрічка для проведення антропометричних досліджень, тонометр, одноразові розхідні матеріали).

Медичні споруди / приміщення та обладнання (КНП СМР «ДКЛ Святої Зінаїди», КНП СОР «СОКЛ», КНП СОР "Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни", Університетська клініка СумДУ)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Методичні вказівки до практичних занять із курсу «Догляд за хворими» / укладачі: С. І. Бокова, Г. О. Сумцов. – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 76 с.
2	Методичні вказівки до практичних занять із курсу «Догляд за хворими» / укладачі: Г. О. Сумцов, С. І. Бокова. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 26 с
3	Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с
4	Care of the Patient in Surgery. Test questions: study guide / O.V. Kravets, G.I. Pyatikop, R.A. Moskalenko. - Sumy: Sumy State University, 2020. - 158 p
Допоміжна література	

1	Збірник тестових питань для самостійної роботи з дисципліни «Догляд за хворими» [Електронний ресурс]: для студ. спец. 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» денної форми навчання / С.І. Бокова. – Ел. видання каф. Сімейної медицини – Суми: СумДУ, 2020. – 33
2	Methodical instructions for practical exercises in the discipline «Nursing» / compilers: G. A. Sumtsov, S. I. Bokova. – Sumy : Sumy State University, 2020. – 30 p.
3	Дужий І. Д. Догляд за хірургічними хворими: навчальний посібник / І. Д. Дужий, В. В. Мадяр.- Суми: Сумський державний університет, 2011. - 208 с.
4	Капітан. Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми / Т.В. Капітан. - Вінниця: Видавництво «Вінницька газета», 2012 – 876 с.
5	Методичні вказівки до проходження виробничої практики «Догляд за хворими» з навчальної дисципліни «Пропедевтична педіатрія» / О.І. Сміян, П.І. Січненко, В.А. Горбась. – Суми: Сум ДУ, 2012. -124 с
6	Догляд за хворими (у педіатрії) / навч.посібник: В.А.Клименко, Г.С. Сивопляс-Романова, Ю.В.Карпушенко, О.С. Лупальцова – Харків, ХНМУ, 2017. – 80 с
7	Standards for improving the quality of care for children and young adolescents in health facilities. Geneva: World Health Organization; 2018. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO
8	Popov S.V, Loboda A.N., Smiyan O.I., Redko O.K., Bokova S.I., Moshchych O.P. et al. Peculiarities of antibiotic-associated diarrhea development in children with acute respiratory infections». "Wiadomosci Lekarskie", 2019, TOM 72, Nr 1, 79-83.
9	Попов С.В., Сміян О.І., Лобода А.М., Бокова С.І. та ін. Патент на корисну модель України №138951. Спосіб прогнозування розвитку некротизуючого ентероколіту у новонароджених. / заявник та власник патенту Сумський держ. університет; заявл. 04.06.19.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	https://elearning.sumdu.edu.ua/works/6868/nodes/1951586#anchor1951586
2	https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:64a8b599ceca42d88237ea690d858e23fb99b183/20211006053127//index.html

11. Бази практики

КНП СМР «ДКЛ Святої Зінаїди», КНП СОР «СОКЛ», КНП СОР "Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни", Університетська клініка СумДУ

12. Політики

12.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо керівником практики виявлено порушення

академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового контролю.

12.2 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи).

12.3 Політика щодо дедлайнів та перескладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики

12.4 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.